

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	12XECdo/7/2016
Identifikačné číslo spisu:	2309213447
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2309213447.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, v dovolacom konaní zastúpenej Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti povinnému Z. H., zomrelému 31. januára 2015, naposledy bývajúcemu v O. XXX, o vymoženie 246,96 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10 Er 152/2009, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 9. septembra 2014, sp. zn. 3 CoE 32/2014, rozhodol

rozhodol:

Konanie o dovolaní z a s t a v u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Galanta uznesením z 28. mája 2013, sp. zn. 10 Er 152/2009, zastavil exekúciu vedenú na základe rozsudku rozhodcovského súdu, ktorý exekučný súd bližšie špecifikoval v odôvodnení uznesenia (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Súčasne rozhodol, že náhradu trov exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému nepriznáva. Rozhodol tak podľa § 57 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok) a § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. V odôvodnení konštatoval, že v danom prípade bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorú treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Rozhodcovská doložka, ktorá bola v tejto zmluve dojednaná, bola spotrebiteľovi nanútená, neprimerane zvýhodnila dodávateľa a povinného zbavila reálnej možnosti ochrany jeho práv pred všeobecným súdom. Predmetná doložka je neprijateľná a v dôsledku toho neplatná, pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z nej odporuje dobrým mravom, preto bol daný dôvod na zastavenie exekúcie.

Krajský súd v Trnave uznesením z 9. septembra 2014, sp. zn. 3 CoE 32/2014, napadnuté uznesenie potvrdil, návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol a povinnému náhradu trov odvolacieho

konania nepriznal. Uviedol, že v danom prípade neboli dané dôvody na prerušenie konania v zmysle uvedených ustanovení, a stotožnil sa s odôvodnením súdu prvého stupňa, ktorého rozhodnutie, považujúc ho za vecne správne, potvrdil v zmysle § 219 O.s.p. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bola v preskúmvanej veci uzatvorená spotrebiteľská zmluva obsahujúca neprijateľnú (neplatnú) podmienku. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť oprávnenie rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok, ktorú skutočnosť je súd oprávnený skúmať ex offo v priebehu celého exekučného konania. Návrh na prerušenie konania (§ 109 ods. 1 písm. b/, c/ O.s.p.) zamietol s odôvodnením, že je neopodstatnený.

Proti potvrdzujúcemu výroku uznesenia odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O.s.p.), konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), sa v konaní dopustili inej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie, napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Žiadala uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie prvostupňovému súdu; zároveň žiadala dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., pred tým, než by pristúpil k preskúmaniu dovolaní napadnutého uznesenia, zisťoval, či sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať. Dospel pritom k záveru, že jednu z takýchto podmienok v prejednávanej veci nemožno považovať za splnenú.

Z uznesenia Okresného súdu Galanta zo 16. júna 2015, sp. zn. 5 D 29/2015, Dnot 67/2015 v právnej veci prejednávania dedičstva po poručiťovi Z. H. (ďalej len „uznesenie o dedičstve“), Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že povinný zomrel 31. januára 2015. Týmto uznesením o dedičstve bolo dedičské konanie zastavené z dôvodu, že poručiťel zanechal nepatrný majetok, ktorý bol vydaný synovi poručiťela Z. H., ktorý sa postaral o pohreb poručiťela (§ 175h ods. 2 O.s.p.). Uznesenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť 7. júla 2015.

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 243c O.s.p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia.

V zmysle § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania), aby súdne konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie.

Medzi základné procesné podmienky (okrem iných), ktoré má súd povinnosť skúmať aj bez návrhu po celý čas konania, je splnenie podmienok civilno-procesnej subjektivity, t.j. spôsobilosti byť účastníkom konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkom priznáva, resp. ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka).

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods.

1 veta prvá O.s.p.).

Ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť alebo či môže v ňom pokračovať (§ 107 ods. 1 O.s.p.). Konanie súd preruší najmä vtedy, ak ide o majetkovú vec a navrhovateľ alebo odporca zomrel; v konaní pokračuje s dedičmi účastníka, prípadne s tými, ktorí podľa výsledku dedičského konania prevzali právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide a to len čo sa skončí konanie o dedičstve, ak povaha veci nepripúšťa, aby sa v konaní pokračovalo skôr (§ 107 ods. 3 O.s.p.).

V danej exekučnej veci povinný zomrel 31. januára 2015. Konanie o dedičstve bolo zastavené v zmysle § 175 h ods. 2 O.s.p. (ak poručiteľ zanechal majetok nepatrnej hodnoty, môže ho súd vydať tomu, kto sa postaral o pohreb, a konanie zastaviť).

Podľa § 470 Občianskeho zákonníka, dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou.

V dôsledku skutočnosti, že povinný zanechal majetok nepatrnej hodnoty a dedičia v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zodpovedajú za dlhy poručiteľa iba do výšky ceny nadobudnutého dedičstva, povaha veci nedovoľuje, aby sa v konaní ďalej pokračovalo. So zreteľom na túto skutočnosť a na dôvod zastavenia dedičského konania, je nepochybné, že v danom prípade nie sú žiadne subjekty (dedičia), ktoré vstúpili do procesnoprávneho postavenia nebohého povinného, pretože osoba, ktorej je majetok nepatrnej hodnoty vydaný, nie je univerzálnym sukcesorom poručiteľa. Takýto majetok sa vydáva osobe, ktorá sa postarala o pohreb, pričom nemusí ísť o dediča.

Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní oprávnenej zastavil podľa § 243c O.s.p. v spojení s § 107 ods.1 O.s.p. a § 104 ods. 1 O.s.p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.